Autor Guste Santini
Petak, 26 Veljača 2010 20:58

"Vlada će uvećati svaku kunu privatnog ulaganja u fondove rizičnog kapitala s kunom državnih ulaganja, do 300 mil. kn po fondu", kazao je ministar gospodarstva Đuro Popijač govoreći o trećoj Vladinoj mjeri za pomoć gospodarstvu, takozvanom Fondu za gospodarsku suradnju. Natječaj je otvoren do 31.12."

Društveno vlasništvo nije vlasništvo. Država je loš gospodar pa, prema tome, država mora privatizirati svoje vlasništvo kako bi se povećala učinkovitost nacionalnog bogatstva. To je priča koju slušamo od sredine sedamdesetih godina prošlog stoljeća. To je bio I jest bojni poklič neoliberalizma. Ova je kriza pokazala svu čud capital odnosa I ovisnost nacionalne ekonomske politike o capital odnosu u uvjetima neoliberalizma. Kratko rečeno kad ide dobro država je štetna; kad krene loše država je obvezna da intervenira u korist capital odnosa. Ma koliko šutjeli o tome, valja ponoviti, Komunistički manifest Marxa I Engelsa ostaje suvremeno štivo.

Hrvatska je bila dobar I poslušan učenik koji je, ne pitajući zašto I da li je ili nije potrebno, primjenila načela neoliberalizma u najvećoj mogućoj mjeri. I danas kada kriza destruira cjelokupni društveni sustav, s jedne strane, privatizira brodogradilišta, da bi, s druge strane, formirala fondove rizičnog kapitala kjima je cilj dokapitalizacija I “povratak” države u vlasničku strukturu proizvodnog kapitala. Nitko ne postavlja pitanje ako je potrebito da država kapitalski invervenira u vlasničku strukturu poduzetničkog kapitala čemu je uopće trebala privatizacija. Drugim riječima, što je isto, postavlja se pitanje: Da li je privatizacija bila potrebna? Pitanja se nadovezuju: koji su učinci hrvatskog modela privatizacije? Valja se zaustaviti s pitanjima jer bi ih se moglo postavljati u nedogled.

Ipak pitanja svih pitanja je kuda plovi hrvatski brod. Očito je da ne želimo vidjeti pravo stanje stvari I sve se svodi na “carevo novo ruho”.

Grčki problem kod nekih građana stvara zabrinutost koju političari relativiziraju jer grka ima devet milijuna a dug im je 300 milijardi eura, dok je hrvatski dug tek 43 milijarde eura na 4,3 miliuna stanovnika. Međutim, gubi se iz vida da je grčki inozemni dug na razini 113% društvenog roizvoda a naš je tek nešto niži od 100%, s jedne strane, I, s druge strane, Grčka je članica EU odnosno eurozone što će imati utjecaja na rješenje grčkog problema, dok Hrvatska to nije. Što više nije nemoguće zamisliti da bi gospodarska kriza u Hrvatskoj mogla odložiti punopravno članstvo u Europskoj uniji. Ne treba gubiti iz vida razočarenja koje su čloanice EU imale I imaju sa Bugaskom I Rumunjskom, da nabrojim najpoznatije slučajeve. Navedeno ističem kako bi eksplicirao svoju zabrinutost da bi stvari u Hrvatskoj mogle biti gore nego što je to danas stanje u Grčkoj. U tom smislu interpretiram neutemeljni optimizam pojedinih političara, odnosno protestiram.

Stanje u hrvatskom društvu je zabrinjavajuće. Jasno da, kao što je rekao Einstein, način razmišljanja koji nas je doveo u ovo stanje nije u mogućnosti da nas “izvesde” iz ovog stanja.

Da zaključim. Fodndovi koji se osnivaju predstavljaju preraspodjelu novostvorene vrijednosti, putem državnog instrumentarija, od učinkovitih prema neučinkovitima pri čemu se država pojavljuje kao arbitar. Time se smanjuju tržišne silnice što znači da imamo sve više upravljane a sve manje tržišne ekonomije. Na čitaocu je da interpretira ovu tvrdnju.

Rješenje je u koncepciji I strategiji razvoja, te u mogućim taktikama I temeljem njih operativnim politikama. To pišem više od petnaest godina I nitko moju poruke ne želi čuti. Dosljedno tome ne vjerujem da će ovaj put biti drugačije. Osim toga, u Hrvatskoj vlada amnezija. Zaboravlja se što je tko I kada rekao, već događaji formiraju mišljenja mnogih. Pod pojmom monogih nije mali broj ekonomista.